

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro
Operator de date cu caracter personal nr. 11375

**HOTĂRÂREA NR. 196
din data de 18.05.2011**

Dosar nr.: 455/2010

Petiția nr.: 10260/14.12.2010

Petent: C P

Reclamat: -

Obiect: Restrângerea unor drepturi printr-o hotărâre judecătorească.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

I.1.1. C P , cu reședința în

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.2.1. -

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

Petenta reclamă încălcarea unor drepturi procesuale, ce fac obiectul unor dosare penale și civile, instanțele din România reținând ca legale, acele acte pe care petenta le consideră a fi ilegale.

III. Procedura de citare

3.1. Petenta a fost citată prin adresa nr. 10364/18.12.2010. La termenul de audieri stabilit pentru data de 13.01.2010, petenta a fost prezentă.

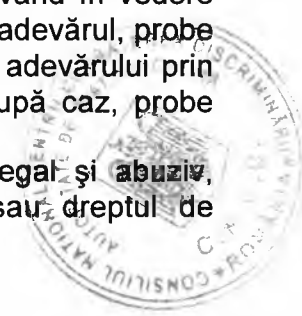
În cadrul ședinței de audieri a fost invocată din oficiu excepția de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

IV. Susținerile părților

IV.1. Susținerile petentei

4.1.1. Petenta reclamă că nu au fost recunoscute ilegalitățile comise care reies din înscrieri, ci nesocotite, desconsiderate drepturile sale procesuale, drepturi pe care le consideră că erau obligatoriu a fi luate în seamă având în vedere faptul că a solicitat instanței probe pentru a se confirma, dovedi adevărul, probe care au fost respinse, adică a fost respinsă verificarea, aflarea adevărului prin proba testimonială, proba cu mărturisirea, sau interogatoriul, după caz, probe care sunt prevăzute de legea penală, în mod expres.

4.1.2. Petenta susține că i s-au restrâns drepturile în mod ilegal și abuziv, drepturi absolute, garantate de lege, drepturi succesoriale, sau dreptul de

folosință a locuinței comune, pe care rudele, coindivizari, comoștenitori legali rezervatari au ocupat-o în mod exclusiv, cu excepția unei camere cu baie, atât timp cât imobilul moștenit în cote-părți de la bunicul petentei, având demisol, parter, etaj și mansardă, și cu două apartamente de 4 camere, amândouă ocupate de ceilalți coindivizari, unul din ele înstrăinat ilegal - fiecare având dreptul său exclusiv asupra cotei-părți ideale pe care a moștenit-o și nu mai mult, adică și "cota- parte a celuilalt", fără să aibă un drept de folosință gratuită acordată de petentă.

4.1.3. Petenta mai reclamă că i-a mai fost încălcat și dreptul de a se „judeca”, constitui partea civilă.

4.1.4. Totodată i-a mai fost încălcat și dreptul de a dispune asupra bunurilor sale personale mobile care se află la parterul imobilului, atât timp cât vărul petentei a dat-o afară de la parter, unde are o cameră personală de când s-a născut, în care avea mobilă, îmbrăcăminte, încălțăminte, cărți, caiete de profesie, schimbând iala de la intrarea în apartament pentru a nu avea acces timp de 3 ani

4.1.5. Petenta a fost supusă la un regim de restrângere a drepturilor sale legitime la care se adaugă și faptul că i se refuză a i se da actele părinților, fotografiile, corespondența, pe care vărul petentei și le-a însușit abuziv ilegal.

Sușinerile reclamatului

-

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, Colegiu Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD), prin petiția nr. 10260/14.12.2010, este sesizat cu privire la un presupus tratament discriminatoriu al instanțelor judecătorești, față de aceasta, în cadrul unor procese penale și civile.

5.2. În drept, Colegiul Director reține dispozițiile **Convenției Europene a Drepturilor Omului**, care la **art.14** dispune că *"Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție, trebuie să fie asigurată fără nici un fel de deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație."*

5.3. **Protocolul nr.12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului**, care la **art.1** dispune interzicerea generală a discriminării, respectiv **paragraful 1** *"Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici un fel de discriminare bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație"* și **paragraful 2** *"Nimeni nu va fi discriminat de o autoritate publică, pe baza oricăruia dintre motivele menționate la paragraful 1"*.

5.4. Conform definiției discriminării, dată de O.G. 137/2000 care la art.2, alin.1 prezintă **condițiile generale ale faptelor de discriminare**, putem considera o faptă ca fiind discriminatorie, dacă suntem în prezența unei **diferențe, bazată pe un criteriu, ce aduce atingere unui drept prevăzut de normele legale**

internaționale, fără să existe o justificare obiectivă în ce privește respectiva diferențiere.

5.5. Astfel, o faptă poate fi considerată discriminatorie, dacă aduce atingere unui drept, oricare dintre cele prevăzute și garantate de tratatele internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională, **dupa cum dispune și O.G. 137/2000, care la art.1 alin.2** prevede că "Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării, sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi:"; **art.2 alin.1** "..... restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege,", precum și **Protocolul nr.12** la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art.1 alin.1 "Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege," .

5.6. Deasemenea, **art.16 alin.1** din Constituția României prevede că " Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări." precum și **art.20 alin.1** care dispune că "Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor, vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și celelalte tratate la care România este parte."

5.7. Analizând faptele expuse în prezenta petiție, Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care legat de **art.14** din Convenție, privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, atunci când se **induc distincții între situații analoage și comparabile, fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă.** Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă, "*trebuie stabilit că persoane aflate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă*" (vezi CEDO, 18.02.1991, Fredin vs. Suedia, paragraf 60; 23.06.1993, Hoffman vs. Austria, paragraf 31; 28.09.1995 Spadea și Scalabrino vs. Italia).

5.8. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat *principiul Egalității* ca unul dintre principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, principiul egalității **exclde ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv** (vezi Sermide Spa vs. Cassa Conguaglio Zuchero and Others, cauza 106/83, 1984 ECR 4209, paragraf 28; Koinopraxia Enoseon Georgikon Sinetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) vs. Council of the European Union and Commission of the European Communities, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01, Jippes and others 2001 ECR I-5689, parag.129).

5.9. Reținând, în coroborare cu aceste aspecte, definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin **art.2 alin.1** din O.G. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite, cumulativ, elementele constitutive ale art..2. Pentru a ne afla în domeniul de aplicare al art.2 alin.1, deosebirea, excluderea, **restricția sau preferința** trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute la articolul în cauză, deasemenea trebuind să se refere la persoane aflate în situații

comparabile dar care sunt tratate în mod diferit, datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat mai sus. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare, trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folositei sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

5.10. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoge sau comparabile, sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicat (*22.10.1996 Stubbings et autres vs. Royaume-Uni, parag.75*).

5.11. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul Director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul unei petiții este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul Director, analizează, în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în primă instanță, elementele art.2 din ordonanță, cuprins în Capitolul I – Principii și definiții, și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II – Dispoziții Speciale, secțiunea I-VI din Ordonanță.

5.12. Colegiul Director, analizează dacă obiectul unei petiții întrunește elementele art.2 din Ordonanță, sub aspectul scopului sau efectului creat, ce a dat naștere ori nu unei circumstanțe concretizate generic în restricție, excludere, deosebire sau preferință, și care circumstanțiat la situația petentei, poate să îmbrace forma unui tratament diferit, indus între persoane care se află în situații analoge sau comparabile, datorită unor criterii determinate și care are ca scop sau efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței ori exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

5.13. În măsura în care se reține întrunirea elementelor constitutive ale art.2 din ordonanță, comportamentul în speța atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor de contravenționale prevăzute și sancționate de O.G.137/2000.

5.14. Colegiul reiterează că un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant, în circumstanțe similare sau comparabile. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenței acesteia la un grup (de exemplu: origine rasială sau etnică, religie, etc). Din acest punct de vedere discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă

între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate la persoana care este supusă discriminării.

5.15. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art.2 al O.G. 137/2000, republicată, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, „pe bază de...”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (*tratamentul diferențiat*) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (*origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, etc.*) invocat de către reclamant (**petent**), constituie un factor relevant sau determinant, în acțiunea sau inacțiunea imputată pârâtului (**reclamatului**).

5.16. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege, invocat în situația persoanei care se consideră discriminată. Același raționament este aplicabil și în cazul **discriminării indirecte**, astfel cum este prevăzut în art.2 alin.3 din O.G. 137/2000, republicată, cu precizarea că raportul de cauzalitate este indirect, și cu atât mai mult în cazul hărțuirii, așa cum este reglementată în art.2 alin.5 al ordonanței mai sus menționate. În cazul hărțuirii, raportul de cauzalitate este direct, iar acest aspect rezultă din însăși formularea dată de legiuitor, în speță „*comportamentul pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convongeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv.*”

5.17. În același sens s-a pronunțat și Înalta Curte de Casație și Justiție, care prin decizia civilă nr.1530/2009, precum și decizia civilă nr.2758/2009.

Astfel, Colegiul trebuie să analizeze, din întreg probatoriul depus în cauză, măsura în care poate fi reținut un raport de cauzalitate direct sau indirect între faptele imputate și un eventual criteriu invocat, respectiv existența unui raport de analogie sau comparabilitate între persoane în privința cărora s-a indus un tratament mai puțin favorabil.

5.18. Raportat la principiile în materia egalității și a non-discriminării, statuate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Curtea Europeană de Justiție, Curtea Constituțională a României și la obiectul petiției deduse soluționării, Colegiul Director ia act de **Decizia nr.322/2001**, prin care Curtea Constituțională constată „în deplină concordanță Declarația Universală a Drepturilor Omului, art.16 pct.1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (ratificată de România prin legea nr.30/1994) și alte tratate internaționale la care România este parte, Constituția României consacră în Cap. VI, intitulat Autoritatea Judecătorească, principiile organizării și înlptuirii justiției în țara noastră. În conformitate cu aceste principii, **în România justiția se înlptuiește prin Curtea Supremă de Justiție (Înalta Curte de Casație și Justiție) și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege, compuse din judecători independenți care se supun numai legii.....** în scopul

garantării independenței prin Constituție a fost instituit, ca o a treia componentă a autorității judecătorești, **Consiliul Superior al Magistraturii**, compus în exclusivitate din magistrați aleși de Parlament, care are ca principală funcție **asigurarea inamovibilității, a independenței și a imparțialității judecătorilor**..... prin puterea de decizie în ceea ce privește promovarea în funcție și transferarea judecătorilor. Pe baza textelor constituționale menționate, **Curtea reține că justiția este în exclusivitate o funcție a statului, care, potrivit art.125 alin.1 din Constituție, se realizează prin Curtea Supremă de Justiție (Înalta Curte de Casație și Justiție) și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege, fiind exclusă posibilitatea desfașurării de activități de jurisdicție, de către alte structuri sau persoane ori instituții private**. Curtea reține, deasemenea, că activitatea de judecată se desfășoară, în numele legii, exclusiv de către membrii acestor instanțe, adică de judecători, întru-cât doar cu privire la aceștia se proclamă prin art.123 alin.2/Constituție că sunt independenți și se supun numai legii. În consecință, este exclusă posibilitatea de a se atribui puterea de judecată, împuternicirea de a supune dreptul și altor persoane decât judecătorilor.

5.19. Cât privește tratamentul presupus discriminatoriu al instanțelor de judecată reținem faptul că, prin dispozițiile O.G. 137/2000, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, potrivit art.16, este „*autoritatea de stat în domeniul discriminării, autonomă, cu personalitate juridică, aflată sub control parlamentar și totodată garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării, în conformitate cu legislația internă în vigoare și cu documentele internaționale la care România este parte*”. Deasemenea, CNCD este, potrivit art.18 alin.1 din aceeași ordonanță, „*responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi*” și în conformitate cu art.19alin.1, care specifică competențele CNCD, „*Consiliul își exercită atribuțiile în următoarele domenii: a) prevenirea faptelor de discriminare; b) medierea faptelor de discriminare; c) investigarea, constatarea și sancționarea faptelor de discriminare; d) monitorizarea cazurilor de discriminare; e) acordarea de asistență de specialitate victimelor discriminării*”. Deducem astfel că CNCD nu are competența materială de a se pronunța asupra comportamentului și hotărârilor instanțelor judecătorești din România. Mai mult, competența în acest sens, aparține exclusiv sistemului judiciar din România, conform Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată.

5.20. Față de obiectul petiției, astfel cum acesta este formulat, și față de excepția de necompetență materială a Consiliului, invocată conform art.28 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor, Colegiul Director al CNCD reține că în cauză nu pot fi aplicabile dispozițiile O.G. 137/2000 republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării **nefiind competent** a se pronunța asupra aspectelor pe care petenta le pune în vedere, în prezenta cauză.

În acest sens, Colegiul Director admite excepția de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Faptele prezentate nu intră în competența de soluționare a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.
2. Clasarea dosarului.
3. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.
4. O copie a hotărârii se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC - Membru

DEZIDERIU GERGELY - Membru

HALLER ISTVAN - Membru

VASILE ALEXANDRU VASILE - Membru

VLAȘ CLAUDIA SORINA - Membru

**Hotarare redactata de: Vasile Alexandru Vasile – Membru Coleg. Director
Vasile Daniel – Asitent Coleg. Director**

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

